

Les festes de la Cinta

Enguany, fa 150 anys que la Mare de Déu de la Cinta va ser proclamada patrona de la ciutat de Tortosa. Va ser el 1863, sent bisbe de la diòcesi Benet Vilamitjana Vila, que després arribaria a ser arquebisbe de Tarragona. Les festes de la Cinta sempre han sigut referent per a la vida local de Tortosa. De fet, comporten el final de l'estiu i el retorn a la vida urbana interrompuda pels mesos de calor, quan qui podia es refugiava a les muntanyetes dels voltants o anava a banyar-se a la platja de la Xiquina; la mar quedava molt lluny.

Josep Bayarri Raga

Les festes de la Cinta se celebraven el segon diumenge d'octubre i dos dies més. Tenien un caràcter religiós i festiu, amb molt poques activitats que es poguessin considerar de tipus cultural. A banda del rosari pels carrers dissabte, la processó de diumenge, les misses i la novena, els actes més destacats se centraven al riu: regates de barques, cucanyes, curses de natació, enllumenat de les voreres amb fanalets, focs artificials i festes anomenades venecianes navegant. A més a més, hi havia els bous a la plaça de Remolins, amb la participació de figures del toreig d'aleshores i la correguda de vaquetes pel carrer de la Rosa, que es barrava pels dos caps amb tanques protectores. Eren altres temps. Tortosa tenia 21.477 habitants (15.295 dels quals, al nucli urbà intramurs i entorns immediats), a la porta del gran eix de

comunicació del riu Ebre, era la tercera ciutat de Catalunya i la veritable capital territorial entre Barcelona, València i Saragossa. Continuant amb les festes, el 1867, amb permís de la Cúria Vaticana, van ser traslladades al primer diumenge de setembre i els tres dies següents. A principis del segle xx, van començar a incorporar-s'hi actes de tipus cultural i social, com ara balls als locals de les societats i representacions teatrals.

En acabar la guerra, van continuar les festes majors, que tenien una durada de nou dies, durant tots els quals els comerços tancaven a les tardes. Com corresponia a aquells anys, fins i tot s'aprofitaven les festes per enaltir el règim franquista. Sempre hi havia un pregó de festes a càrrec d'un polític de renom (governador, president de la Diputació, director general, procurador...), que era retransmès per Ràdio Tortosa, i el pendó de la processó, també a càrrec d'una autoritat en-

cara superior (capità general, ministre, eclesiàstic important...). Els plats forts de les festes civils eren, a més a més del panoli, el ban i els concerts musicals, el festival de jota a l'estadi i els actes esportius. Per animar els carrers, es contractava una banda de música valenciana (de Llíria, Alboraya, Xilxes...), que acompanyava les desfilades i feia concerts a la plaça de l'ajuntament. A partir del 1952, va substituir-se l'anterior lliurament de "bonos alimenticis" als pobres per l'ofrena de flors i fruits, que al principi s'acabava a la plaça d'Alfons XII i a poc a poc va esdevindre una mostra de la vida associativa tortosina. A partir del 1955, es va començar a celebrar el cós iris pel carrer del Mercat.

El 1966, amb la creació del Patronat de Fires i Festes, encapçalat pel regidor Rafel Vallès, es va intentar fer unes jornades més participatives; s'escolliren les púbbles de les entitats i la reina de les festes, es programaren

Les festes de la Cinta sempre s'han mogut d'acord amb les circumstàncies socials i polítiques de cada moment.

balls i espectacles amb cantants famosos d'aquells moments, a banda de posar-se en marxa les Festes de Primavera, al maig, amb la Barra tortosina. Així i tot, el projecte no va reeixir i es tornà a uns festes elitistes, amb l'oficialisme de les autoritats i polítics d'arreu. Com a reacció, l'any 1972, les associacions juvenils van organitzar pel seu compte unes festes alternatives, amb festival de cinema, música, discoteca, exposicions, debats i un llarg etcètera. De moment, van sorprendre les autoritats, però l'Ajuntament va reprimir la iniciativa en impedir que es reunissen per preparar les

de l'any següent. Els desitjos de canvi eren tan grans que, tres anys després, una munió de gent, de forma espontània i per protestar contra l'encarcarament oficialista, va optar per anar a rebre la banda de música valenciana, que arribava en el darrer tren de di-vendres, i acompanyar-la fent gresca i cantant pels carrers.

Amb la democràcia tot va canviar i es van viure els anys dels grans espectacles de la mà del regidor Ramon Cardús. Arribem als programes d'actes actuals. Són bons, millorables o dolents segons el punt de vista de cadascú. ■